ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศไทย

Determinants of Price of Paddy Rice in Thailand

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศไทย

Determinants of Price of Paddy Rice in Thailand

พิมพกานต์ พุทธศิริ

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2558

© 2560
พิมพกานต์ พุทธศิริ
สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศไทย

ผู้วิจัย พิมพกานต์ พุทธศิริ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา .....
(ดร.รพีสร เฟื่องเกษม)

ผู้เชี่ยวชาญ .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภเจตน์ จันทร์สาส์น)

.....
(ดร.ศันสนีย์ เทพปัญญา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
22 มีนาคม 2560

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

พิมพกานต์ พุทธศิริ. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มีนาคม 2560, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศไทย (40 หน้า)
อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร. รพีสร เฟื่องเกษม

บทคัดย่อ

การศึกษาฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ, ปริมาณการส่งออกข้าว, อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ, อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ, ดัชนีราคาผู้บริโภค, อัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทย, อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน, ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ และปริมาณผลผลิตข้าว ข้อมูลที่นำมาศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2549 ถึง ไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2559 และได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระ อันได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภค, ปริมาณการส่งออกข้าว และปริมาณผลผลิตข้าว มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศไทย และตัวแปรอิสระ อันได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ, อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ, อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ, อัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทย, อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน และปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

คำสำคัญ: ราคาข้าว, ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ, ปริมาณการส่งออกข้าว, ปริมาณผลผลิตข้าว

Buddhasiri, P. M.B.A., March 2017, Graduate School, Bangkok University.
The Factors that affect the price of paddy rice in Thailand. (40 pp.)
Advisor: Rapeesorn Fuangkasem, D.B.A.

ABSTRACT

This study explores the factors that affect the price of paddy rice in Thailand. The objective is to test the relationship between the price of paddy rice to the Gross Domestic Product (GDP), the volume of rice exports, exchange rate dong per dollar, the US currency baht per dollar, Consumer Price Index (CPI), bank interest rates, money market rates, the money supply in the economy and yield of rice. The data used in this study is a quarterly data. Since the 1st quarter of 2549 to the second quarter of the year 2559 and has conducted multiple regression analysis. To study the relationship between the dependent variable and independent variables significant at 0.05.

The study found that variables such as the consumer price index, the export volume of rice and yield of rice correlated in the same direction with prices of jasmine rice in Thailand and independent variables such as gross domestic product (GDP), exchange rate dong per US dollar, the exchange rate of the baht against the US dollar, interest rates, money market rates and the amount of money in the economy correlated with the price of paddy rice is in the opposite direction.

Keywords: Grain Prices, Gross Domestic Product, The Volume of Exports of Rice, Rice Yield.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ดร.รพีสร เฟื่องเกษม อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาคำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการศึกษาเฉพาะบุคคลโดยตลอดรวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องจนการศึกษาเฉพาะบุคคลนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีผู้ทำการศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสารงานวิจัย และบทความต่างๆ ที่ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้ทำการศึกษาใคร่ขอขอบพระคุณครอบครัว อาทิ คุณตาวิทยาและคุณยายคัทลียา สิริอนุวัฒน์ คุณพ่ออัครเดชและคุณแม่ธัญพัทธ พุทธศิริ และพี่ที่ทำงาน อาทิ คุณวริศรา ทรัพย์เกษม และคุณอรวรรณ หุ่นทอง และเพื่อนๆ พี่ๆ ที่เรียนทุกท่าน สำหรับการให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ และที่คอยเป็นกำลังใจ คอยสนับสนุนในหลายโอกาส

ผู้ศึกษาหวังว่าการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจและผู้ที่ต้องการหาหัวข้อเพื่อทำการศึกษาต่อจากนี้ สุดท้ายนี้ประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาฉบับนี้ขอมอบให้ครอบครัว คณาจารย์ และสถาบันการศึกษา แต่หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว และขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

พิมพกานต์ พุทธศิริ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	5
1.3 ขอบเขตงานวิจัย	5
1.4 สมมติฐานการศึกษา	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีอุปสงค์ อุปทาน และภาวะดุลยภาพ (Demand, Supply and Equilibrium)	8
2.2 ทฤษฎีใยแมงมุม (Cobweb Theory)	14
2.3 ทฤษฎีปริมาณเงิน (The Modern Quantity Theory of Money)	16
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
2.5 กรอบแนวคิด	19
บทที่ 3 ระเบียบการวิจัย	
3.1 วิธีการศึกษา	20
3.2 แหล่งข้อมูล	20
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	21
3.4 การแปลความหาย	22
3.5 การทดสอบสมมติฐาน	22
บทที่ 4 การวิเคราะห์ผลการศึกษา	
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)	24
4.2 การวิเคราะห์สถิติสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression)	

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา 31

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป 34

บรรณานุกรม 35

ภาคผนวก 36

ประวัติผู้เขียน 40

เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการขออนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1:	ปริมาณการส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับ ปี 2549 – 2559	2
ตารางที่ 4.1:	ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสรุป	25
ตารางที่ 4.2:	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และระดับนัยสำคัญของสมการถดถอย	28

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1:	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวหอมมะลิไทย ปี 2549 – 2559	1
ภาพที่ 1.2:	ปริมาณและราคาข้าวหอมมะลิไทย ปี 2549 – 2559	3
ภาพที่ 2.1:	เส้นอุปสงค์	8
ภาพที่ 2.2:	เส้นอุปทาน	11
ภาพที่ 2.3:	ดุลยภาพของตลาด	12
ภาพที่ 2.4:	อุปทานส่วนเกิน (Excess Supply)	13
ภาพที่ 2.5:	อุปสงค์ส่วนเกิน	13
ภาพที่ 2.6:	การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเข้าสู่จุดดุลยภาพ	14
ภาพที่ 2.7:	การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มออกจากจุดดุลยภาพ	15
ภาพที่ 2.8:	กรอบแนวคิดตามทฤษฎี	19

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้าว เป็นพืชเศรษฐกิจและเป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญที่สุดของประเทศไทย ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นอาหารหลักของคนไทย แต่ยังเป็นรากฐานวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา และเป็นเอกลักษณ์อันทรงคุณค่าของประเทศ ข้าวไทยจึงเป็นที่รู้จักและได้รับการยกย่องจากนานาประเทศทั่วโลก

ประเทศไทยถือเป็นฐานการผลิตข้าวที่เป็นอันดับต้นๆ ของโลก โดยบริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศ (กฤษณพงศ์ ศรีพงพงษ์พันธุ์กุล, 2556) ทำให้ข้าวหอมมะลิเป็นข้าวที่ได้รับความนิยมอย่างมากในนานาประเทศ และในปี 2559 ข้าวหอมมะลิของไทยยังได้รับรางวัลชนะเลิศข้าวดีเด่นของโลก จากงาน The World Rice Conference ซึ่งทำให้ข้าวหอมมะลิของไทยได้รับความสนใจจากทั่วโลก

ภาพที่ 1.1: ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวหอมมะลิไทย ปี 2549 – 2559

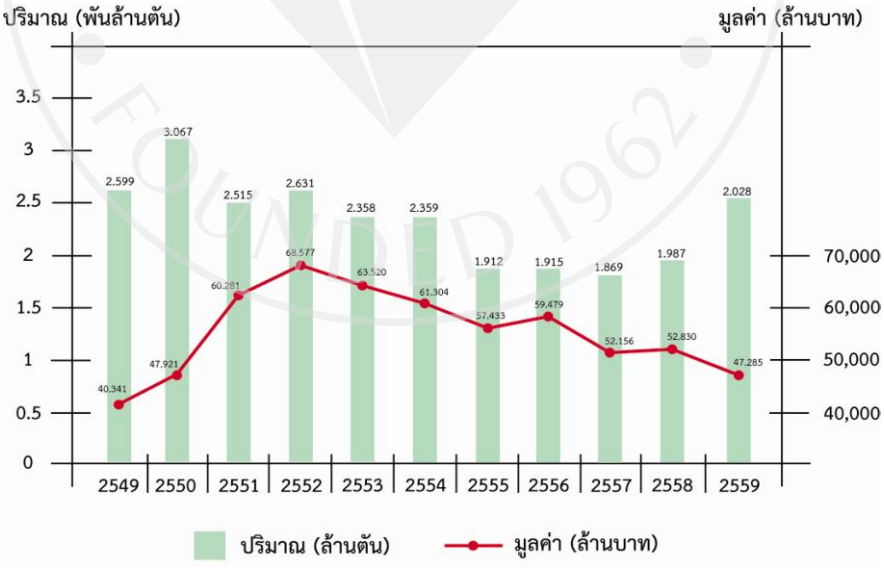

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). *สถิติการส่งออกข้าวของไทย.* สืบค้นจาก http://www.thairiceexporters.or.th/Press%20release/2016/TREA%20Press%20Release%20-%20January%202016%20-%2029012016.pdf.

สำหรับสถานการณ์การส่งออกข้าวหอมมะลิของไทย ตั้งแต่ปี 2549 – 2559 พิจารณาจากภาพที่ 1.1 พบว่า ปี 2549 มีปริมาณผลผลิตข้าว 2.599 พันล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 40,341 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2550 โดยมีปริมาณผลผลิตข้าว 3.067 พันล้านตัน คิดเป็นมูลค่า 47,921 ล้าบาท และยังคงปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กระทั่งในปี 2553 – 2555 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวหอมมะลิไทยมีการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการรับจำนำข้าวเปลือกเป็นนโยบายเร่งด่วนที่มุ่งช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรที่มีความเดือดร้อนในเรื่องของราคาข้าวเปลือกตกต่ำ ทั้งนี้ นโยบายการรับจำนำข้าวมีเป้าหมายเพื่อยกระดับเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ควบคู่กับการยกระดับเศรษฐกิจของประเทศ หลังจากที่ได้มีการกำหนดนโยบายการรับจำนำข้าวเปลือก ส่งผลให้ในปี 2556 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวหอมมะลิไทยปรับตัวสูงขึ้น แต่ในปี 2557 – 2559 ปริมาณผลผลิตข้าวปรับตัวสูงขึ้น แต่ด้านมูลค่ามีการปรับตัวลดลงอย่างเห็นได้ชัด และเมื่อนำปริมาณการส่งออกข้าวโดยรวมมาพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ 5 อันดับ โดยพิจารณาได้จากตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1: ปริมาณการส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับ ปี 2549 – 2559

หน่วย: ล้านตัน

	ประเทศไทย	**เวียดนาม**	**ปากีสถาน**	**สหรัฐอเมริกา**	**อินเดีย**
พ.ศ. 2549	7.49	4.71	3.58	3.31	4.54
พ.ศ. 2550	9.19	4.52	2.70	3.03	6.30
พ.ศ. 2551	10.22	4.65	3.00	3.27	3.38
พ.ศ. 2552	8.57	5.95	3.18	3.02	2.12
พ.ศ. 2553	9.05	6.73	4.00	3.87	2.23
พ.ศ. 2554	10.65	7.00	3.41	3.25	4.64
พ.ศ. 2555	6.95	7.72	3.40	3.31	10.25
พ.ศ. 2556	7.05	6.75	3.43	3.40	10.57
พ.ศ. 2557	10.97	6.46	3.32	3.20	10.81
พ.ศ. 2558	9.80	6.61	3.91	3.61	10.23

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 1.1 (ต่อ): ปริมาณการส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับ ปี 2549 – 2559

หน่วย: ล้านตัน

	ประเทศไทย	เวียดนาม	ปากีสถาน	สหรัฐอเมริกา	อินเดีย
พ.ศ. 2559	9.20	5.40	4.25	3.45	10.50

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). *สถิติการส่งออกข้าวของไทย.* สืบค้นจาก http://www.thairiceexporters.or.th/Press%20release/2016/TREA%20Press%20Release%20-%20January%202016%20-%2029012016.pdf.

จากตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี 2549 – 2554 ประเทศไทยยังคงเป็นอันดับหนึ่งในการส่งออกข้าว โดยเปรียบเทียบได้จากประเทศผู้ส่งออกที่เป็นคู่แข่งของไทย และเนื่องจากสภาพปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ ทำให้ในปี 2555 – 2559 ประเทศอินเดียมีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นกว่าประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัด

ภาพที่ 1.2: ปริมาณและราคาข้าวหอมมะลิไทย ปี 2549 – 2559

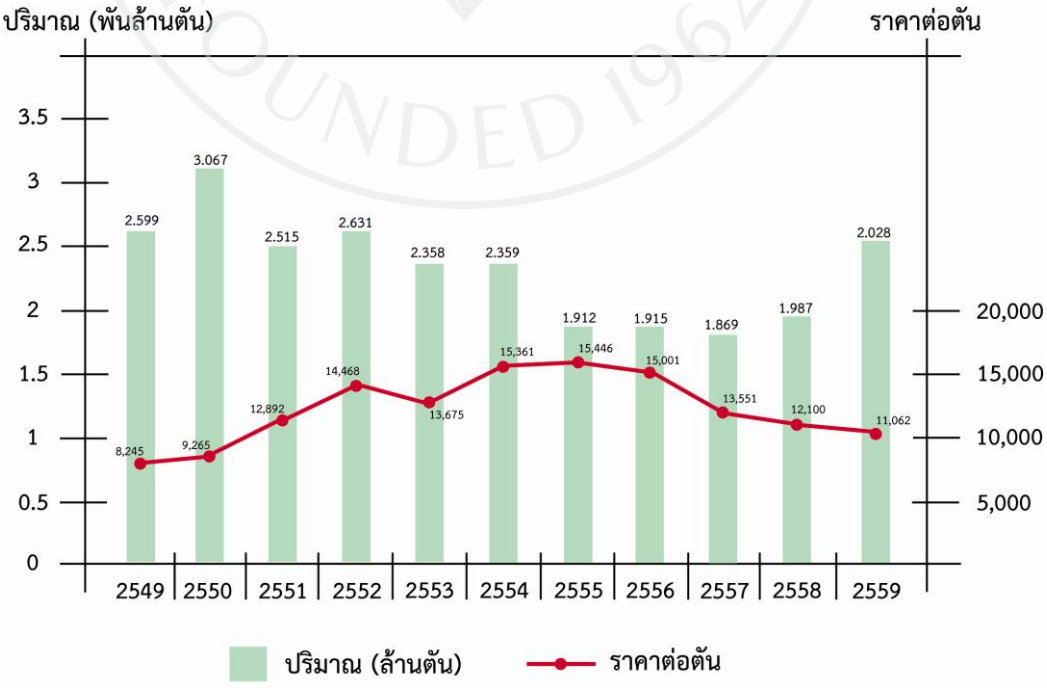

จากภาพที่ 1.2 จะเห็นได้ว่าราคาข้าวเปลือกหอมมะลิต่อตันตั้งแต่ปี 2549 – 2552 มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี 2553 ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิกลับลดลงอย่างมาก ทางรัฐบาลจึงมีการออกนโยบายเพื่อเข้าไปพยุงราคาข้าว ด้วยการรับจำนำและประกันรายได้การรับจำนำข้าวเปลือก เป็นมาตรการที่ดึงปริมาณข้าวออกจากตลาด โดยเฉพาะในช่วงต้นฤดูการผลิต ที่จะมีปริมาณข้าวออกมาสู่ตลาดจำนวนมาก และการรับประกันราคาข้าวเปลือกก็เป็นอีกนโยบายหนึ่งที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาตรงนี้ได้ แต่นโยบายนี้ทำให้ราคาข้าวจะมีความผันผวนมากกว่านโยบายรับจำนำข้าว แต่ปริมาณข้าวทั้งหมดยังคงอยู่ในตลาด ถึงแม้ว่านโยบายนี้จะสามารถช่วยเหลือราคาข้าวเปลือกได้ ทำให้ในปี 2554 – 2556 ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ไม่ยั่งยืน ในปี 2557 – 2559 ราคาข้าวยังมีการปรับตัวลดลง เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศที่ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

และแม้ว่าในปีที่ผ่านมา การส่งออกข้าวของไทยจะมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลงมากน้อยเพียงใด แต่ด้านราคาข้าวภายในประเทศยังเป็นปัญหาสำหรับเศรษฐกิจไทย และส่งผลต่อเศรษฐกิจโลก ซึ่งส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านอุปสงค์และอุปทานที่ไม่แน่นอน ส่งผลกระทบให้เกิดความผันผวนทางด้านราคา (สุภาวดี ภัทรสถาพรชัย, 2554) เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ได้ศึกษา ผู้วิจัยได้มีการนำตัวแปรและปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ซึ่งตัวแปรที่คาดว่ามีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ได้แก่ ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออก (Rice Export) ซึ่งข้าวเป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญ คิดเป็นร้อยละ 67 ของสินค้าเกษตรทั้งหมด และในแต่ละปี ภาคการเกษตรในประเทศไทยยังส่งผลต่อ GDP ของประเทศถึงร้อยละ 9 (Federal Research Division, 2007)

นอกจากนี้ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ที่เชื่อมโยงกับตัวแปรปริมาณการส่งออก ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญที่กระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ เนื่องจากหากเกิดเหตุการณ์ค่าเงินบาทแข็งตัว กล่าวคือ ค่าเงินบาทมีค่าเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินดอลล่าห์สหรัฐ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ อาทิ ปริมาณเงินลงทุนจากต่างชาติเพิ่มสูงขึ้น การส่งออกเพิ่มมากขึ้น และปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ เป็นต้น แต่หากเกิดภาวะเงินบาทแข็งค่ารวดเร็วเกินไป อาจเกิดการขาดเสถียรภาพทางการเงิน ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะส่งผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) และอาจกระทบความผันผวนของราคาผลผลิตภายในประเทศอีกด้วย อย่างไรก็ตาม หากเงินบาทอ่อนค่าลง แม้ว่าจะเป็นผลดีต่อการส่งออก แต่อาจกระทบต่อสินค้าบางชนิดที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ และหากเงินบาทมีการอ่อนค่าลงอย่างรวดเร็วเกินไป อาจเกิดปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเงินเช่นกัน

ดังนั้น จึงได้มีการนำอัตราแลกเปลี่ยนมาเป็นหนึ่งในตัวแปรที่อาจส่งผลกระทบและทำให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิเกิดความผันผวนขึ้น ซึ่งการแก้ปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเงิน ทำได้โดย

การเพิ่มและลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยจะส่งผลให้ปริมาณเงินตราต่างประเทศที่เข้ามาเพิ่มขึ้นและลดลง จึงได้นำอัตราดอกเบี้ยนโยบายมาเป็นหนึ่งในตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลกระทบและก่อให้เกิดความผันผวนของราคาข้าวได้

นอกจากนี้ ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply: M2) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกใช้ตัวแปรปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบ หรือ M2 หมายถึงเงินฝากออมทรัพย์ หรือตราสารตลาดเงินอื่นๆ ที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาอันสั้น และมีสภาพคล่อง เนื่องจากปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบ ซึ่งอาจเป็นเงินที่ใช้ในการลงทุนหรือเป็นเงินที่ผู้บริโภคจับจ่ายใช้สอยตามกฎอุปสงค์และอุปทาน โดยสามารถส่งผลกระทบและก่อให้เกิดความผันผวนต่อราคาข้าวได้ และอีกหนึ่งตัวแปรที่คาดว่าจะส่งผลกระทบ มีความเชื่อมโยง และก่อให้เกิดความผันผวน ได้แก่ ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) ซึ่งปริมาณผลผลิตข้าวจะเพิ่มหรือลด เกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ เช่น สภาพอากาศ พื้นที่เพาะปลูก ต้นทุนของผู้ประกอบการ หรือแม้กระทั่งอุปสงค์และอุปทานของผู้บริโภค หากปริมาณผลผลิตมีมากเกินไปอาจทำให้เกิดอุปทาน เนื่องจากผู้ประกอบการต้องการระบายของออกจากคลัง จึงอาจทำให้อุปสงค์ของผู้ซื้อลดลงนั่นเอง

จะเห็นได้ว่าปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวไปข้างต้น สามารถกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ และก่อให้เกิดความผันผวนในด้านของราคาได้ ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อหาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ และปัจจัยที่ทำให้เกิดความผันผวนของราคาข้าว เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบ รวมถึงทราบความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ส่งผลต่อความผันผวนของราคา และผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิที่แท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่นำมาศึกษาว่ามีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิอย่างไร

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

ปัจจัยที่กระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP), ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export), อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong), อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD), ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index: CPI), อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate), อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market), ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply: M2), ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) โดยจำแนกข้อมูลออกเป็นรายไตรมาสใช้ระยะเวลาในการศึกษาข้อมูลย้อนหลังจำนวน 10 ปี ตั้งแต่ปี 2549 – 2559

1.4 สมมติฐานการศึกษา

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP), ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export), อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong), อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD), ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI), อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate), อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market), ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply), ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ และสามารถทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความผันผวนทางด้านราคา พร้อมทั้งนำข้อมูลมาเป็นข้อเสนอแนะ หรือสามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหา และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product) หมายถึง มูลค่าทางตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย โดยอาจเป็นสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาโดยทรัพยากรจากประเทศใดก็ได้ แต่สินค้าและบริการจะต้องผลิตภายในประเทศเท่านั้น

1.6.2 ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) หมายถึง ปริมาณผลผลิตข้าวที่มีการคำนวณและวัดออกมาเป็นตัวเลข และมีการส่งออกไปยังภายนอกประเทศผู้ผลิต

1.6.3 อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) หมายถึง หน่วยของการแลกเปลี่ยนคู่เงินดองของเวียดนามและเงินดอลล่าห์สหรัฐ โดยการลดหรือเพิ่มมูลค่าขึ้นกับการปริมาณซื้อขายในตลาด Forex และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.6.4 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) หมายถึง หน่วยของการแลกเปลี่ยนคู่เงินบาทของไทยและเงินดอลล่าห์สหรัฐ โดยการลดหรือการเพิ่มมูลค่าจะขึ้นอยู่กับการปริมาณซื้อขายในตลาด Forex และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.6.5 ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) หมายถึง สถิติที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าและบริการ โดยวัดการเปลี่ยนแปลงราคาที่แท้จริงของสินค้าและบริการและวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าที่มีการซื้อขายกันเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางเท่านั้น

1.6.6 อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) หมายถึง เป็นอัตราดอกเบี้ยที่พิจารณาโดยคณะกรรมการนโยบายการเงิน โดยมีเป้าหมายคือการกำหนดเงินเฟ้อให้อยู่ในกรอบ

1.6.8 ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบ (Money Supply: M2) หมายถึง ปริมาณเงินฝากที่มีสภาพคล่องกึ่งเงินสด และธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจ (M1) ได้แก่ เงินออมทรัพย์ เงินฝากประจำ ฯลฯ

1.6.9 ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) หมายถึง ปริมาณตัวเลขที่บอกปริมาณผลผลิตข้าว

บทที่ 2
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในเรื่องของการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลินั้น มีทฤษฎีและรายละเอียดที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

2.1 ทฤษฎีอุปสงค์ อุปทาน และภาวะดุลยภาพ (Demand, Supply and Equilibrium)

2.2 ทฤษฎีใยแมงมุม (Cobweb Theory)

2.3 ทฤษฎีปริมาณเงิน (The Modern Quantity Theory of Money)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรอบแนวคิด

2.1 ทฤษฎีอุปสงค์ อุปทาน และภาวะดุลยภาพ

อุปสงค์และอุปทานมีความเกี่ยวข้องกับราคาข้าว โดยการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์และอุปทาน และภาวะดุลยภาพ สามารถทำให้เกิดการผันผวนทางด้านราคาของข้าวได้

2.1.1 อุปสงค์ (Demand) คือ ความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภค ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยผู้บริโภคมีอำนาจในการซื้อและสามารถตอบสนองความต้องการนั้นๆ ซึ่งประเภทของอุปสงค์ ได้แก่ อุปสงค์ที่เกิดขึ้นจริง (Effective Demand), อุปสงค์ศักยภาพ (Potential Demand), อุปสงค์ทางตรง (Direct Demand), อุปสงค์สืบเนื่อง (Derived Demand), อุปสงค์ส่วนบุคคล (Individual Demand), อุปสงค์ของตลาด (Market Demand) และอุปสงค์ที่มีต่อหน่วยธุรกิจ (Firm Demand) โดยอุปสงค์แต่ละประเภทเป็นความต้องการซื้อที่แตกต่างสถานการณ์กันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริโภค ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1: เส้นอุปสงค์

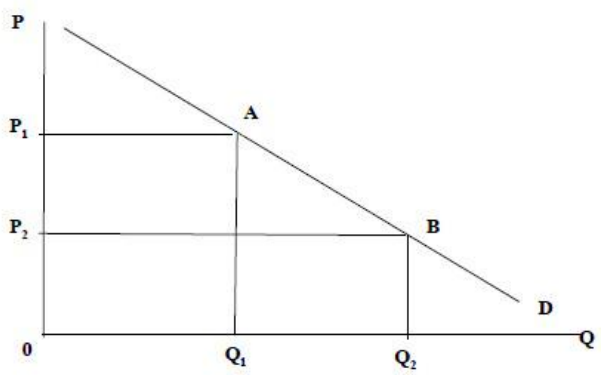

โดยอุปสงค์มีกฎที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของระดับราคาและปริมาณความต้องการซื้อที่ต้องมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากระดับราคาสินค้าสูงขึ้น จะส่งผลให้ปริมาณความต้องการซื้อสินค้าและบริการนั้นลดลง เรียกว่า กฎของอุปสงค์ (Law of Demand) อุปสงค์ของผู้บริโภคจะถูกกำหนดด้วยปัจจัยต่างๆ แบ่งเป็น ปัจจัยทางตรง (Direct Determinant) และปัจจัยทางอ้อม (Indirect Determinant) ดังนี้

2.1.1.1 ปัจจัยทางตรง (Direct Determinant) ได้แก่ ระดับราคาของสินค้าชนิดนั้นๆ ในตลาด (Price : Px) เมื่อราคาของสินค้าและบริการสูงขึ้น ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการนั้นจะลดลง และหากราคาของสินค้าและบริการลดลง ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการก็จะเพิ่มขึ้น

2.1.1.2 ปัจจัยทางอ้อม (Indirect Determinant) ได้แก่

2.1.1.2.1 ระดับรายได้เฉลี่ยของผู้บริโภค (Income : I) เมื่อรายได้ของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลให้ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งอาจเป็นไปได้ 2 กรณี ดังนี้

- กรณีที่ 1 เป็นสินค้าปกติ (Normal Goods) และสินค้าฟุ่มเฟือย (Luxury Goods) กล่าวคือ ถ้ารายได้เพิ่มขึ้นปริมาณการซื้อสินค้าและบริการก็จะเพิ่มขึ้น ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และปริมาณการซื้อสินค้าและประมาณเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- กรณีที่ 2 เป็นสินค้าด้อยคุณภาพ (Inferior Goods) กล่าวคือ ถ้ารายได้เพิ่มขึ้นปริมาณการซื้อสินค้าและบริการจะลดลง และหากรายได้ลดลงประมาณการซื้อสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้น ดังนั้น ความสัมพันธ์ของรายได้และปริมาณการซื้อสินค้าและบริการเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

2.1.1.2.2 การเปลี่ยนแปลงไปในราคาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกัน (Changing in Price of the Related Goods : Py) ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อสินค้าและบริการสามารถพิจารณาได้ 2 กรณี ได้แก่

- สินค้าที่ใช้ทดแทนกัน (Substitute) เมื่อราคาของสินค้าที่ใช้ทดแทนมีการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการเดิมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แม้ว่าระดับราคาสินค้าและบริการเดิมจะไม่การเปลี่ยนแปลง

- สินค้าที่ใช้ประกอบกัน (Complement) เมื่อราคาของสินค้าที่ใช้ทดแทนมีการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการเดิมเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม แม้ว่าระดับราคาสินค้าและบริการเดิมจะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

2.1.1.2.3 การกระจายรายได้ระหว่างครัวเรือน (Income Distribution between House Hold : Di) ในแต่ละประเทศมีความเหลื่อมล้ำของรายได้อยู่มาก เนื่องจากประชากรในประเทศบางกลุ่มแบ่งเป็นผู้มีรายได้สูงมากและรายได้ต่ำมาก ทำให้พฤติกรรมในการซื้อ

สินค้าและบริการแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยปริมาณการซื้อสินค้าและบริการบางชนิดสำหรับผู้ที่มีรายได้สูงจะเพิ่มขึ้น และปริมาณการซื้อสินค้าและบริการบางชนิดสำหรับผู้ที่มีรายได้ต่ำจะลดลง

2.1.1.2.4 ขนาดของประชากร (Population Size : Pz) เมื่อประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ความต้องการซื้อสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น และประชากรเหล่านี้จะต้องมีอำนาจในการซื้อ

2.1.1.2.5 รสนิยม (Taste : T) ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการและรสนิยมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าสินค้าได้รับความนิยมมากเท่าไหร่ ปริมาณความต้องการซื้อก็จะเพิ่มมากขึ้น

2.1.1.2.6 ฤดูกาล (Seasonal : S) ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการสามารถเกิดขึ้นได้จากการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

ปัจจัยเหล่านี้ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ สามารถนำมาเขียนเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ เรียกว่า ฟังก์ชันอุปสงค์ (Demand Function) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดความต้องการซื้อและปริมาณความต้องการซื้อสินค้าและบริการ ดังนี้

$$Q_x^d = f(P_x)$$

โดยที่ Q_x^d คือ อุปสงค์ของสินค้า X

P_x คือ ราคาของสินค้า X

f คือ ความสัมพันธ์หรือฟังก์ชัน (function)

และจากปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดดังกล่าว สามารถเขียนเป็นฟังก์ชันอุปสงค์ (Demand Function) ดังนี้

$$Q^d_x = f(P_x, I, P_y, Di, Pz, T, S)$$

จากสมการข้างต้น สามารถพิจารณาได้ว่า ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการขึ้นอยู่กับราคาสินค้า ระดับรายได้เฉลี่ยของผู้บริโภค ระดับราคาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง การกระจายรายได้ของครัวเรือน ขนาดของประชากร รสนิยม และฤดูกาล

2.1.2 อุปทาน (Supply) คือ ปริมาณความต้องการเสนอขายสินค้า ณ ระดับราคาใดราคาหนึ่งในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยอุปทานมีกฎที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของระดับราคาและปริมาณการเสนอขายสินค้าและบริการที่ต้องมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากระดับราคาสินค้า

สูงขึ้น จะส่งผลให้ปริมาณการเสนอซื้อขายสินค้าและบริการนั้นเพิ่มขึ้น เรียกว่า กฎของอุทาน (Law of Supply) โดยอุปทานของสินค้าและบริการหรือปริมาณความต้องการขายขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งนี้ หากปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลให้อุปทานเปลี่ยนไปด้วย ตัวอย่างปัจจัยสำคัญที่กำหนดอุปทาน ได้แก่ ราคาสินค้า (P_A) ราคาปัจจัยการผลิต (P_B) ต้นทุนการผลิต (C) เทคโนโลยี (T) และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (W) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ที่เป็นตัวกำหนดอุปทานสามารถนำมาเขียนเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ เรียกว่า ฟังก์ชันอุปทาน (Supply Function) ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2: เส้นอุปทาน

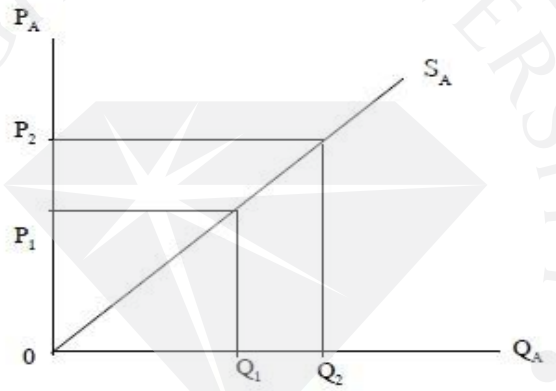

ฟังก์ชันอุปทาน (Supply Function) สมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการเสนอขายสินค้าและบริการและปัจจัยที่กำหนดปริมาณความต้องการเสนอขาย ดังนี้

$$S_A = f(P_A)$$

จากปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดดังกล่าว สามารถเขียนเป็นฟังก์ชันอุปสงค์ (Demand Function) ได้ดังนี้

$$S_A = f(P_A, P_B, C, T, W)$$

จากสมการข้างต้น สามารถพิจารณาได้ความต้องการเสนอขายสินค้าและบริการขึ้นอยู่กับราคาสินค้า ราคาปัจจัยการผลิต ต้นทุนการผลิต เทคโนโลยี และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 ภาวะดุลยภาพ (Equilibrium) คือ จุดที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงซื้อขายกันในราคาและปริมาณเดียวกัน โดยที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เรียกว่า จุดดุลยภาพ ซึ่งเป็นจุดตัดกันของเส้นอุปสงค์และอุปทาน และราคาที่ผู้ซื้อและผู้ขายเต็มใจในการซื้อขายเรียกว่า ราคาดุลยภาพ (Equilibrium Price) และปริมาณดุลยภาพ (Equilibrium Quantity) และสภาพสมดุลที่เกิดขึ้นที่ระดับราคาที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกัน และปริมาณเสนอซื้อเท่ากับปริมาณเสนอขายพอดี เรียกว่า ดุลยภาพของตลาด (Market Equilibrium) ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3: ดุลยภาพของตลาด

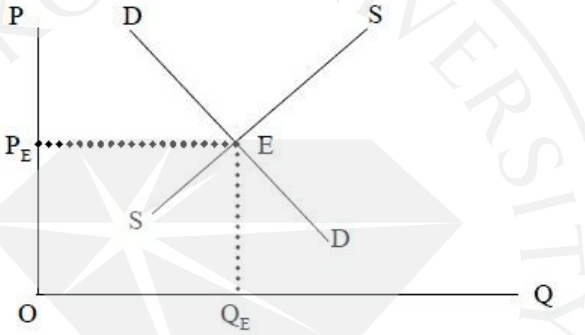

เมื่อเส้น D คือเส้นอุปสงค์ของสินค้าปกติในตลาด และเส้น S คือเส้นอุปทานของสินค้าชนิดเดียวกันในตลาด และเมื่อเส้นอุปสงค์และอุปทานตัดกันที่จุด E คือจุดดุลยภาพ และระดับราคาที่ปริมาณเสนอซื้อในตลาดเท่ากับปริมาณเสนอขายทั้งหมดในตลาด ซึ่งก็คือราคาดุลยภาพ (OP_E) และปริมาณสินค้าในระดับที่ปริมาณเสนอซื้อเท่ากับปริมาณเสนอขายพอดี ก็คือปริมาณดุลยภาพ (OQ_E) สำหรับบางกรณีที่เกิดปัญหาปริมาณเสนอซื้อและเสนอขายไม่เท่ากัน ซึ่งก็คือการที่ระดับราคานั้นอยู่สูงกว่าราคาดุลยภาพ ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4: อุปทานส่วนเกิน (Excess Supply)

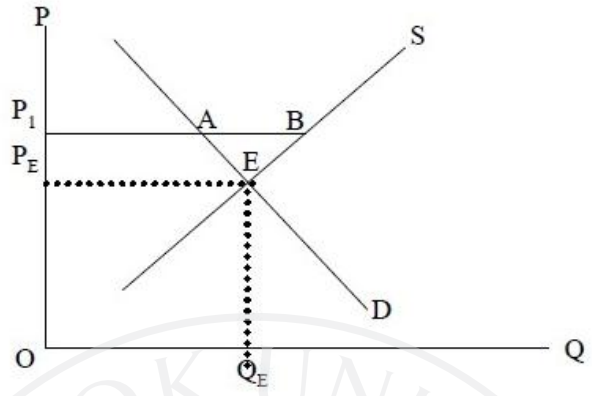

จากภาพที่ 2.4 ที่ระดับราคา (OP_1) ปริมาณเสนอซื้อ (P_1A) และปริมาณเสนอขาย (P_1B) ความต้องการขายมีมากกว่าความต้องการซื้อเท่ากับ AB ดังนั้น AB คือปริมาณสินค้าที่เหลือขาย หรือที่เรียกว่าอุปทานส่วนเกิน (Excess Supply) ซึ่งหากมีการปล่อยให้กลไกราคาได้ทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อเกิดอุปทานส่วนเกินขึ้นจะทำให้ผู้ผลิตบางรายยอมลดราคาสินค้า ซึ่งทำให้ผู้บริโภคบางรายตัดสินใจซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น อุปทานส่วนเกินก็จะปรับลดลงตามลำดับ กระทั่งอุปทานส่วนเกินหายไป ปริมาณเสนอซื้อเท่ากับปริมาณเสนอขาย หรืออยู่ในภาวะดุลยภาพพอดี

ในบางกรณีหากเกิดปัญหาปริมาณเสนอซื้อและเสนอขายไม่เท่ากัน คือการที่ระดับราคานั้นอยู่ต่ำกว่าราคาดุลยภาพ ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 อุปสงค์ส่วนเกิน

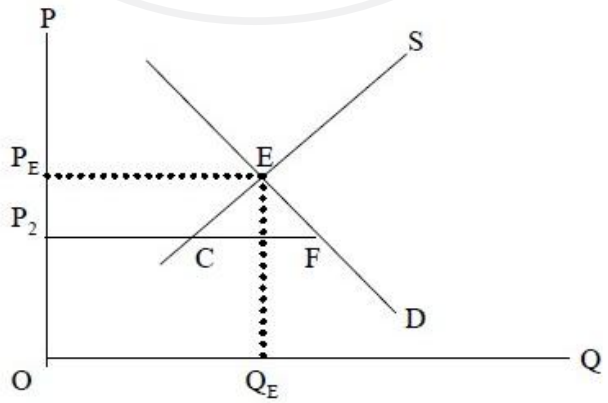

จากภาพที่ 2.5 ที่ระดับราคา (OP_2) ปริมาณเสนอซื้อ (P_2F) และปริมาณเสนอขาย (P_2C) ความต้องการซื้อมีมากกว่าความต้องการขายเท่ากับ CF ดังนั้น CF คือ อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand) โดยเมื่อเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน กล่าวคือสินค้าขาดแคลน ผู้บริโภคบางรายจะยอมซื้อในราคาที่สูงขึ้น และผู้ขายบางรายจะยอมขายสินค้ามากขึ้นเนื่องจากราคาสูงขึ้น ทำให้อุปสงค์ส่วนเกินลดลงและปรับตัวจนเข้าสู่ภาวะดุลยภาพพอดี

2.2 ทฤษฎีใยแมงมุม (Cobweb Theory)

การผลิตสินค้าทางการเกษตรเป็นกระบวนการผลิตที่ต้องใช้เวลา ทำให้ผู้ผลิตไม่สามารถปรับปริมาณผลผลิตตามราคาที่เป็นอยู่ในขณะนั้นได้แบบทันทีทันใด แต่อาจจะมีการปรับปริมาณผลผลิตภายหลังเกิดขึ้นในตลาดระยะเวลาหนึ่ง หรือเรียกอีกอย่าว่า Time Lag โดยทฤษฎีนี้จะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ล้าหลังของช่วงเวลา (Time Lag) โดยอธิบายให้เห็นถึงวัฏจักรของการเปลี่ยนแปลงราคาพืชผลทางการเกษตร นอกจากนี้ ยังมีข้อสมมุติเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ คือ ปริมาณเสนอขายในระยะในระยะใดระยะหนึ่งจะขึ้นอยู่กับราคาในช่วงเวลาก่อนหน้านั้น และปริมาณเสนอขายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งจะต้องเท่ากับปริมาณความต้องการซื้อในช่วงเวลานั้น กล่าวคือจะไม่มีผู้ผลิตรายใดมีสินค้าเหลือในคลังและผู้บริโภคทุกคนก็จะได้สินค้าเพียงพอตามต้องการ

ซึ่งความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทานจะเป็นตัวกำหนดความเคลื่อนไหวของราคา โดยเป็นไปได้ 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์มีมากกว่าอุปทาน ทำให้ราคามีการเคลื่อนไหวและมีแนวโน้มเข้าสู่จุดดุลยภาพ ดังภาพที่ 2.6 (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2552)

ภาพที่ 2.6: การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มเข้าสู่จุดดุลยภาพ

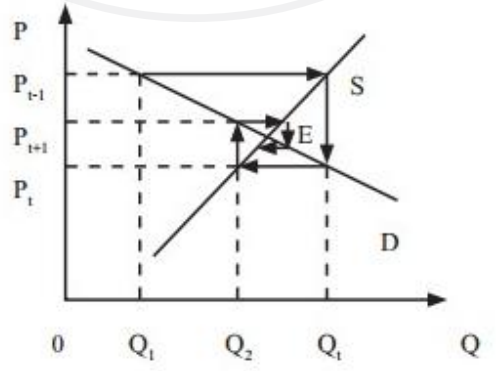

จากภาพที่ 2.6 สามารถพิจารณาได้ว่าราคาในปีที่ผ่านมา (P_{t-1}) ส่งผลให้เกษตรกรมีความต้องการที่จะเพาะปลูกมากขึ้นในปีปัจจุบัน (Q_1) ซึ่งหากผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันในฤดูเก็บเกี่ยว

จะส่งผลให้ราคาและผลผลิตในปัจจุบันลดลง (P_1, Q_2) จากภาพจะเห็นได้ถึงวัฏจักรของการเปลี่ยนแปลงที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเข้าสู่จุดดุลยภาพ (E) เมื่อถึงปลายฤดูการเก็บเกี่ยวในอนาคตราคาก็จะเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย (P_{t+1}) การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ พบได้ในกรณีที่เกษตรกรไม่มีอำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง ทำให้ได้รับผลกระทบด้านลบต่อรายได้ของตัวเกษตรกรเอง เนื่องจากไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเกษตรได้

สำหรับกรณีที่ 2 จะเปลี่ยนไปในทิศทางตรงกันข้ามกับกรณีที่ 1 คือการที่ความยืดหยุ่นของอุปทานมีมากกว่าอุปสงค์ ทำให้ราคามีแนวโน้มเคลื่อนออกจากจุดดุลภาพ พิจารณาได้จากภาพที่ 2.7 ดังนี้

ภาพที่ 2.7: การเคลื่อนไหวของราคามีแนวโน้มออกจากจุดดุลยภาพ

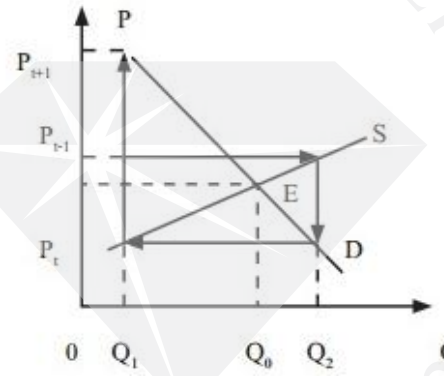

กรณีที่เกษตรกรมีอำนาจในการต่อรองมากกว่าพ่อค้าคนกลาง ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงนอกฤดูกาลเก็บเกี่ยว เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรมีน้อย (Q_1) ทำให้มีความต้องการมาก ระดับราคาของสินค้าเกษตรจึงสูงขึ้น (P_{t+1}) ซึ่งการผันแปรของระดับราคาดูได้จากความชันของเส้นอุปสงค์และอุปทาน

ถ้าเส้นอุปสงค์มีความชันน้อยกว่าเส้นอุปทาน แสดงว่าระดับราคามีแนวโน้มเข้าสู่จุดดุลยภาพ และหากเส้นอุปสงค์มีความชันมากกว่าเส้นอุปทาน แสดงว่าระดับราคามีแนวโน้มที่จะออกไปจากจุดดุลยภาพมากขึ้น (ณชภัทร พิชญมหุตม์, 2558)

2.3 ทฤษฎีปริมาณเงิน (The Modern Quantity Theory of Money)

ทฤษฎีปริมาณเงิน เป็นการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินกับราคาสินค้า โดยมีวิวัฒนาการเกี่ยวกับแนวความคิด/ทฤษฎีที่เปลี่ยนแปลงต่อเนื่องกันมากระทั่งปัจจุบัน สาเหตุเกิดจากการนิยามและการแสดงแนวความคิดในแต่ละยุคสมัย ซึ่งแนวความคิดนั้นอาจจะเหมาะกับเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้นๆ โดยทฤษฎีปริมาณเงินมีหลายทฤษฎีด้วยกัน ได้แก่ ทฤษฎีปริมาณเงินแบบดั้งเดิม (Crude Quantity Theory) ทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบของสมการแลกเปลี่ยน (The Equation of Exchange) ทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบรายได้ (Income Type) ทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบการถือเงิน (Cash Balance Type) ทฤษฎีปริมาณเงินแนวใหม่ของนักเศรษฐศาสตร์สมัยนีโอคลาสสิก (Neo - Classical) และทฤษฎีการเงินของเคนส์ แต่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกทฤษฎีปริมาณเงินที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับงานวิจัยมากที่สุด ได้แก่ ทฤษฎีปริมาณเงินแบบดั้งเดิม (Crude Quantity Theory) และทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบของสมการแลกเปลี่ยน (The Equation of Exchange)

2.3.1 ทฤษฎีปริมาณเงินแบบดั้งเดิม (Crude Quantity Theory) โดยทฤษฎีนี้ถูกกล่าวไว้ว่า “มูลค่าของเงินขึ้นอยู่กับปริมาณของเงิน” ซึ่งปริมาณเงินและค่าของเงิน จะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากปริมาณเงินเพิ่มขึ้น 1 เท่า ค่าของเงินจะลดลง 1 เท่า และหากปริมาณเงินลดลง 1 เท่า ค่าของเงินจะเพิ่มขึ้น 1 เท่า สามารถเขียนเป็นสมการ ได้ดังนี้

$$M = k\,P$$

หรือ

$$P = \frac{1}{k}\,M$$

โดยมี M = ปริมาณเงินหมุนเวียนทั้งหมด

P = ระดับราคาทั่วไป General Price Level

K = ตัวคงที่*

หมายเหตุ* ตัวคงที่ในที่นี้หมายถึงสินค้าและบริการที่ถูกผลิตขึ้นมานั้นมีจำนวนที่คงที่ แต่เนื่องจากที่ทฤษฎีปริมาณเงินแบบดั้งเดิม (Crude Quantity Theory) ไม่ได้มีการคำนึงถึงผลกระทบและปัจจัยอื่นๆที่จะเกิดขึ้นกับระดับราคา ทำให้มีการดัดแปลงทฤษฎีปริมาณเงินแบบดั้งเดิมนี้ จนเกิดเป็น “ทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบของสมการแลกเปลี่ยน (The Equation of Exchange)”

2.3.2 ทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบของสมการแลกเปลี่ยน (The Equation of Exchange) ทฤษฎีนี้ได้มีการเพิ่มอัตราการหมุนเวียนของเงิน และเนื่องจากเงินในแต่ละหน่วยจะมีการเปลี่ยนมือจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อซื้อสินค้าและบริการในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งอย่างรวดเร็วและหลายครั้ง จึงมีการเพิ่มปริมาณของสินค้าและบริการที่ซื้อและขายกันในระยะเวลาหนึ่งเข้าไปใน

สมการ ทฤษฎีนี้จึงเป็นการอธิบายถึงมูลค่าของสินค้าและบริการ ได้แก่ จำนวนสินค้าและบริการคูณด้วยราคาโดยเฉลี่ย เท่ากับปริมาณเงินคูณด้วยความเร็วในการหมุนเวียนของเงิน โดยที่สมการนี้ คือ ปริมาณเงินทั้งหมดที่ใช้ซื้อสินค้าและบริการ (MV) จะเท่ากับมูลค่าของสินค้าและบริการที่เป็นตัวเงิน (PT) เขียนเป็นสมการ ได้ดังนี้

$$MV = PT$$

หรือ $$P = \frac{MV}{T}$$

โดยมี M = ปริมาณเงินหมุนเวียน (Quantity of Money in Circulation) ซึ่งประกอบไปด้วยเงินฝาก ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ เป็นต้น

V = อัตราความเร็วในการหมุนเวียนของเงิน (Velocity of Money) ซึ่งต้องมีลักษณะคงที่โดยสม่ำเสมอ โดยลักษณะของอัตราการหมุนเวียนจะขึ้นอยู่กับการใช้จ่ายระบบการใช้จ่ายในเศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่ง และเศรษฐกิจมีระบบสถาบันการเงินที่สามารถอำนวยความสะดวกในการใช้จ่ายของประชากรที่มีความหนาแน่น จะทำให้อัตราการหมุนเวียนของเงินมีมากขึ้น

P = ระดับราคาสินค้า (Price Level) ซึ่งในที่นี้หมายถึงราคาเฉลี่ยของสินค้าและบริการทุกชนิด กล่าวคือเมื่อราคาสินค้าสินค้าและบริการเปลี่ยนแปลง ระดับราคาสินค้าก็จะเปลี่ยนแปลงตาม

T = ปริมาณของสินค้าและบริการที่มีการซื้อขายกันในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งจะขึ้นอยู่กับจำนวนประชากร ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาทางด้านวิทยาการ

จากสมการสามารถอธิบายสมมติฐานได้ว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจปกติ ราคาสินค้าต้องเปลี่ยนไปในอัตราส่วนเดียวกัน และอัตราการหมุนเวียนของปริมาณเงินจะไม่เปลี่ยนแปลง และปริมาณของสินค้าและบริการจะคงที่ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง (Fisher, 1911)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดวงเนตร เชี่ยงเห็น (2540) ได้ศึกษาและวิเคราะห์ถึงอุปทานการสนองตอบข้าวไทย และศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงผลผลิตข้าวและทิศทางการเปลี่ยนแปลงนั้น โดยใช้เครื่องมือทางเศรษฐมิติ ได้แก่ วิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (OLS) ผลการศึกษาพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงของผลผลิตข้าวนาปีที่ผลิตในปี 2540 ปริมาณการส่งออกข้าวปีก่อน และปริมาณการใช้ปุ๋ยในนาข้าวปีก่อน ข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ อุปทานผลผลิตข้าวนาปรังปี 2540 มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าวเปลือก ณ ฟาร์มปีก่อน โดยราคาข้าวและปริมาณปุ๋ยเป็นตัวแปรที่สำคัญมีส่งผลกระทบต่ออุปทานผลผลิตข้าวในประเทศ

ชุมพล โคกทัพ (2548) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ในปี 2532 – 2547 และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมา เวลาที่เกษตรกรขายข้าวเปลือก ราคาขายส่งข้าวสาร 5% ปริมาณความต้องการใช้ข้าวรวม ต้นทุนการผลิตข้าวเปลือก ปริมาณผลผลิตข้าวรวม พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมา จะเป็นตัวกำหนดราคาข้าวเปลือกที่ขายได้ในปัจจุบัน

นิธิ นิยมธรรม (2553) ได้ศึกษาถึงปัจจัยส่งผลกระทบต่อราคาขายส่งข้าวหอมมะลิในตลาดกรุงเทพมหานคร ซึ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ (Ordinary Least Squares) ระหว่างราคาขายส่งข้าวหอมมะลิในตลาดกรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ราคาขายส่งข้าวหอมมะลิในตลาดกรุงเทพมหานคร ณ เดือนที่ผ่านมา ราคาส่งออก F.O.B ของข้าวหอมมะลิในเดือนปัจจุบัน ปริมาณผลผลิตข้าวสารรวม ปริมาณส่งออกข้าวหอมมะลิ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับราคาขายส่งข้าวหอมมะลิในตลาดกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญ

สุภาวดี ภัทรสถาพรชัย (2554) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวขาว 5% ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า โดยปัจจัยที่มีผลกระทบดังกล่าว ได้แก่ ปริมาณการซื้อขายสัญญาข้าวขาว 5% ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย จำนวนสัญญาคงค้างข้าวขาว 5% ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ราคาข้าวเปลือก 5% อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอง (Dong) ราคาน้ำมันดิบ และราคาแทรกแซงโดยรัฐบาล ผลการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวขาว 5% ในตลาดจริงและตลาดล่วงหน้า ได้แก่ ราคาข้าวเปลือก 5% โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และส่งผลกระทบต่อราคาข้าวขาว 5% และปัจจัยที่สองที่ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวขาว 5% ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ โดยปัจจัยนี้มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวขาว 5% ในตลาดจริงและตลาดสินค้า

เกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลกระทบส่วนใหญ่มาจากทางด้านอุปสงค์มากกว่าผลกระทบทางด้านอุปทาน

2.5 กรอบแนวคิดตามทฤษฎี

ภาพที่ 2.8: กรอบแนวคิดตามทฤษฎี

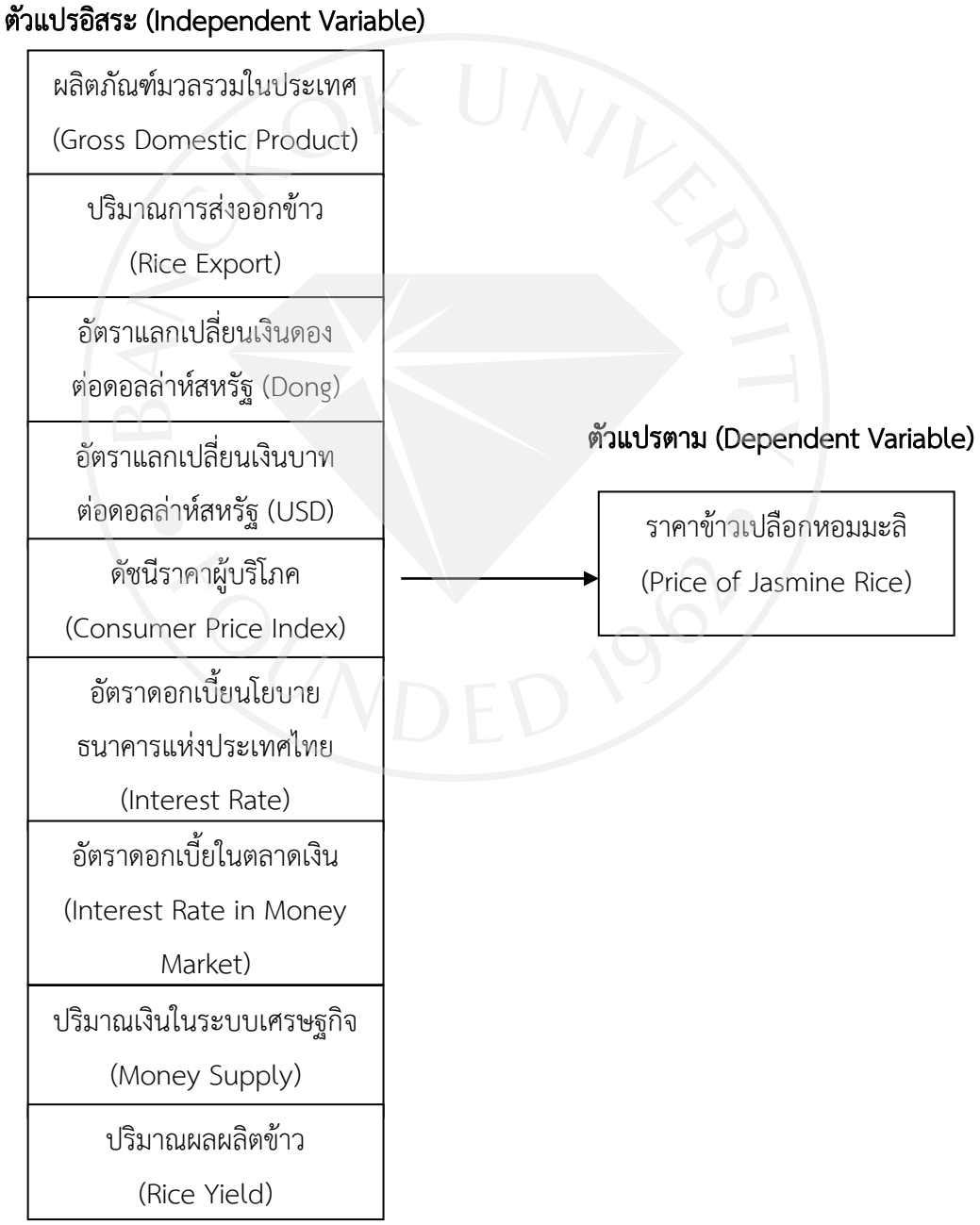

บทที่ 3
ระเบียบการวิจัย

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ได้มีการรวบรวมข้อมูลจากตำราและผลการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานสำหรับการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม 2549 ถึงเดือนมิถุนายน 2559 ดังนั้น ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบสมมติฐาน และการแปลความหมายผลการทดสอบ โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

3.2 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ที่มีการรวบรวมจากแหล่งที่มาต่างๆ ดังนี้

3.2.1 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจากธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

3.2.2 ข้อมูลปริมาณการส่งออกข้าวจากสมาคมส่งออกข้าวไทย

3.2.3 ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐจากธนาคารแห้งประเทศไทย (www.bot.or.th)

3.2.4 ข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภคจากธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

3.2.5 ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยและอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

3.2.6 ข้อมูลปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจจากธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

3.2.7 ข้อมูลปริมาณผลผลิตข้าวจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ทดสอบสมมติฐานด้วยเครื่องมือสถิติ คือ สหสัมพันธ์อย่างง่ายในการหาความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท ต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการคำนวณด้วยวิธี Pearson Correlation ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation : r)

มีสูตรในการคำนวณดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation : r) เป็นค่าที่ใช้สำหรับวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางใด โดยพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์จากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ (r) โดยมีสมการดังนี้

$$r = \frac{\sum xy - (\sum x)(\sum y)/n}{\sqrt{\sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{n}\left(\sum y^2\right) - \frac{(\sum y)^2}{n}}}$$

X, Y คือ ค่าที่สามารถคำนวณได้ของตัวแปรที่ 1 และตัวแปรที่ 2

n คือ จำนวนข้อมูลของแต่ละตัวแปร โดยจะมีจำนวนเท่ากันทั้ง 2 ตัวแปร

ค่า r ที่คำนวณได้ จะมีค่าระหว่าง -1 ถึง +1 ซึ่งแสดงให้ทราบถึงทิศทางของความสัมพันธ์จากเครื่องหมายของค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

หากเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม แต่หากเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน

3.4 การแปลความหาย

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่านัยสำคัญ (Significant : Sig) หรือการแปลความหมายในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ และตัวแปรอิสระแต่ละตัว มีดังนี้

หากค่า Sig. < 0.05 หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันด้วยความเชื่อมั่นมากกว่า 95%

หากค่า Sig. > 0.05 หมายถึง ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

เมื่อพบความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิกับตัวแปรอิสระต่างๆ แล้ว จึงได้ทำการวิเคราะห์ทิศทางของความสัมพันธ์จากเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังตัวอย่าง หากเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก (+) แสดงว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) ปรับขึ้น ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับเพิ่มขึ้นตาม

หากเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ (-) แสดงว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) ปรับขึ้น ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับลดลงในทิศทางตรงกันข้าม

3.5 การทดสอบสมมติฐาน

ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยมีสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในการศึกษาครั้งนี้คาดว่าหากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หมายถึง มูลค่าทางตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่มีการผลิตในประเทศ ปรับตัวสูงขึ้น จะมี

ความสัมพันธ์กันในเชิงบวกทำให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้นตามปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) ในการศึกษาครั้งนี้คาดว่าหากปริมาณการส่งออกข้าวเพิ่มขึ้น หมายถึง ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิย่อมสูงขึ้นเช่นกัน จึงมีการตั้งสมมติฐานว่า ปริมาณการส่งออกข้าวมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ในการศึกษาครั้งนี้คาดว่าหากอัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง หน่วยของการแลกเปลี่ยนคู่เงิน โดยการเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะขึ้นอยู่กับราคาในตลาด Forex และหากอัตราแลกเปลี่ยนมีการปรับตัวสูงขึ้น หรือเงินบาทแข็งตัวขึ้น หมายถึงว่าราคาข้าวเปลือกหอมมะลิย่อมสูงขึ้นเช่นกัน จึงมีการตั้งสมมติฐานว่า อัตราแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกทำให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ
ราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) ในการศึกษาครั้งนี้คาดว่าหากราคาผู้บริโภค หมายถึง สถิติที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าและบริการ ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาที่แท้จริงของสินค้าและบริการ และวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าที่มีการซื้อขายกันเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางปรับตัวสูงขึ้น มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกทำให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้นตาม
อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) และอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) การปรับลดอัตราดอกเบี้ยจะพิจารณาโดยคณะกรรมการนโยบายการเงิน ซึ่งหากอัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งคาดว่าจะทำให้ต้นทุนของผู้ประกอบการเพิ่มสูงขึ้นจากการกู้ยืมเงินมาลงทุนจากธนาคาร จึงมีการตั้งสมมติฐานว่า อัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ในทางลบหรือตรงกันข้ามกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ

ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) หรือปริมาณเงินหมุนเวียน หมายถึง ปริมาณเงินฝากที่มีสภาพคล่องกึ่งเงินสด หรือสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาอันสั้น จึงตั้งสมมติฐานว่า ปริมาณเงินหมุนเวียนมีสภาพคล่องสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับราคาข้าวหอมมะลิ
ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) ในการศึกษาครั้งนี้คาดว่าหากปริมาณผลผลิตข้าว หมายถึง ปริมาณตัวเลขที่เป็นตัวบอกปริมาณผลผลิตข้าว โดยคาดว่าหากปริมาณผลผลิตข้าวเพิ่มสูงขึ้นอาจจะเป็นผลมาจากการที่ผู้ประกอบการมีการเพิ่มการเพาะปลูกหรือมีการลงทุนเพิ่มมากขึ้นในการเพราะปลูกข้าว จึงตั้งสมมติฐานว่า ปริมาณผลผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้นมีความสัมพันธ์ในทางลบหรือตรงกันข้ามกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ

บทที่ 4
การวิเคราะห์ผลการศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิกับตัวแปรอิสระต่างๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) โดยมีการจัดลำดับการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

4.2 การวิเคราะห์สถิติสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression)

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

การศึกษาในครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลราคาข้าวเปลือกหอมมะลิเป็นรายไตรมาสตั้งแต่ปี 2549 ถึงไตรมาส 2 ของปี 2559 รวม 10 ปี และได้เก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 9 ตัว ประกอบด้วย

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)
2. ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export)
3. อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong)
4. อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD)
5. ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI)
6. อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate)
7. อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market)
8. ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2)
9. ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield)

จากข้อมูลทั้งหมดที่ได้มีการเก็บรวบรวม เพื่อนำมาทดสอบสมมติฐานจากเครื่องมือทางสถิติคือสหสัมพันธ์อย่างง่าย เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยใน

ตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) จากนั้นทดสอบระดับนัยสำคัญที่ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

การศึกษาในส่วนนี้เป็นสถิติที่เป็นเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยของข้อมูลทั้งหมด (Mean) ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 4.1: ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสรุป

	Mean	Median	Maximum	Minimum	Std. Dev.
Price of Jasmine Rice (บาท/ตัน)	12,925.69	13,606.50	16,835	7,883	2,513.653
GDP (ล้านบาท)	2,644.97	2,617.2	3,526.19	1,894.5	476.707
Rice Export (Million USD)	1,208.18	1,182.15	2,024.57	558.58	338.94
FX Dong (ดองต่อดอลล่าห์ล่าสหรัฐ)	0.001764	0.0016	0.0025	0.0014	0.000321
FX USD (บาทต่อดอลล่าห์ล่าสหรัฐ)	33.18617	32.68615	39.2882	29.8022	2.345
CPI (ดัชนี)	98.69976	99.505	107.79	86.2	7.021308
Interest Rate (%)	2.613095	2.5	5	1.25	1.104595
Interest Rate in Money Market (%)	2.613095	2.5	5	1.25	1.104595
M2 (ล้านบาท)	12,714,714	12,444,146	17,835,106	8,211,938	3,275,026
Rice Yield (ล้านตัน)	110.1333	114.4343	159.6318	51.52003	22.72493

จากตารางที่ 4.1 เป็นการสรุปข้อมูลเบื้องต้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายไตรมาสตั้งแต่ปี 2549 ถึงไตรมาส 2 ของปี 2559 รวมทั้งสิ้น 10 ปี และสามารถสรุปผลเบื้องต้นได้ดังนี้

ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ (Price of Jasmine Rice) มีค่ามากที่สุด (Maximum) ที่ 16,835 บาทต่อตัน และน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 7,883 บาทต่อตัน ในขณะที่ค่าเฉลี่ย (Mean) มีค่า 12,925.69 บาทต่อตัน ค่ามัธยฐาน (Median) เท่ากับ 13,606.50 บาทต่อตัน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่า 2,513.653 บาทต่อตัน จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าราคาข้าวเปลือกหอมมะลิมีค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐานแตกต่างกันเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าความผันผวนของข้อมูลอยู่ในระดับต่ำ

สำหรับตัวแปรอิสระหรือปัจจัยที่คาดว่ามีผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ประกอบด้วย ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield)

ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีค่ามากที่สุด (Maximum) ที่ 3,526.19 ล้านบาท และน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 1,894.5 ล้านบาท ขณะที่ค่าเฉลี่ย (Mean) มีค่า 2,644.97 ล้านบาท ค่ามัธยฐาน (Median) เท่ากับ 2,617.2 ล้านบาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่า 476.707 ล้านบาท

ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) มีค่ามากที่สุด (Maximum) ที่ 2,024.57 ล้านดอลล่าห์สหรัฐ และน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 558.58 ล้านดอลล่าห์สหรัฐ ขณะที่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) มีค่า 2,644.97 ล้านดอลล่าห์สหรัฐ และ 1,182.15 ล้านดอลล่าห์สหรัฐ ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่า 338.94 ล้านดอลล่าห์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) มีค่ามากที่สุด (Maximum) ที่ 0.0025 ดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ และค่าน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 0.0014 ดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ ขณะที่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) มีค่า 0.001764 ดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ และ 0.0016 ดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่า 0.000321 ดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) มีค่ามากที่สุด (Maximum) ที่ 39.2882 บาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ และค่าน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 29.8022 บาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ ขณะที่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) มีค่า 33.18617 บาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ และ 32.68615 บาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่า 2.345 บาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ

ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) มีค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ที่ 98.69976 และ 99.505 ตามลำดับ และค่ามากที่สุด (Maximum) และค่าน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 107.79 และ 86.2 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ที่ 7.021308

อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) และอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) มีค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) อยู่ที่ 2.613095% และ 2.5% ตามลำดับ และค่ามากที่สุด (Maximum) และค่าน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 5% และ 1.25% ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ที่ 1.104595%

ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) มีค่ามากที่สุด (Maximum) ที่ 17,835,106 ล้านบาท และค่าน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 8,211,938 ล้านบาท ขณะที่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) มีค่า 12,714,714 ล้านบาท และ 12,444,146 ล้านบาท ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่า 3,275,026 ล้านบาท

ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) มีค่ามากที่สุด (Maximum) ที่ 159.6318 ล้านตัน และค่าน้อยที่สุด (Minimum) ที่ 51.52003 ล้านตัน ขณะที่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) มีค่า 110.1333 ล้านตัน และ 114.4343 ล้านตัน ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีค่า 22.72493 ล้านตัน

4.2 การวิเคราะห์สถิติสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression)

การศึกษาฉบับนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์สถิติสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) ที่ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ และเมื่อนำตัวแปรอิสระและปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2: แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และระดับนัยสำคัญของสมการถดถอย

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GDP	-3.094928	2.001594	-1.546232	0.1316
MS	-0.000735	0.000528	-1.392136	0.1732
INTEREST RATE	-822.1495	246.9314	-3.329465	0.0021
FX THB USD	-164.9548	266.4934	-0.618983	0.5402
FX DONG USD	-286497	3280318	-0.087338	0.9309
CPI	637.0088	173.6986	3.667323	0.0009
RICE YIELD MILLION	13.66029	11.459	1.192101	0.2417
EXPORT MILLION USD	0.012365	0.826353	0.014963	0.9882
C	-25804.06	15687.45	-1.644886	0.1095
R-squared	0.831947	Durbin-Watson stat	0.825141	
Adjusted R-squared	0.791207			
F-statistic	20.42079			
Prob(F-statistic)	0			

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่า F-statistic เท่ากับ 20.42079 หรือมีค่า Prob (F-statistic) เท่ากับ 0 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ α = 0.05 ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน โดยมีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -3.094928 แสดงว่าผลผลิตมวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน (ลบ) หมายความว่า ถ้าผลผลิตมวลรวมภายในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากผลผลิตมวลรวมภายในประเทศนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น

ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -0.000735 แสดงว่าปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจนั้นมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน (ลบ) หมายความว่า ถ้าปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจปรับตัวเพิ่มขึ้น จะ

ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น

อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -822.1495 แสดงว่าอัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน (ลบ) หมายความว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทยปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากอัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -164.9548 แสดงว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน (ลบ) หมายความว่า ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น

อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ -286497 แสดงว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน (ลบ) หมายความว่า ถ้าอัตราอัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากอัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น

ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 637.0088 แสดงว่าดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางเดียวกัน (บวก) หมายความว่า ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคนั้นปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น และหากดัชนีราคาผู้บริโภคนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลงเช่นกัน

ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 13.66029 แสดงว่าปริมาณผลผลิตข้าวมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางเดียวกัน (บวก) หมายความว่า ถ้าปริมาณผลผลิตข้าวปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น และหากปริมาณผลผลิตข้าวนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง

ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) มีค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) เท่ากับ 0.012365 แสดงว่าปริมาณการส่งออกข้าวมีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางเดียวกัน (บวก) หมายความว่า ถ้าปริมาณการส่งออกข้าวนั้นปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ

ปรับตัวเพิ่มขึ้น และหากปริมาณการส่งออกข้าวนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง

สำหรับค่า R-squared (R^2) และ Adjusted R-squared เป็นค่าที่สามารถบอกได้ว่าตัวแปรอิสระและปัจจัยที่เกี่ยวข้องสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้มากน้อยเท่าใด ซึ่งจากตารางที่ 4.2 ผลวิเคราะห์พบว่า R-squared (R^2) มีค่าเท่ากับ 0.831947 กล่าวคือ ตัวแปรอิสระและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในสมการนี้มีความสามารถในการอธิบายความผันผวนของราคาข้าวเปลือกหอมมะลิได้ ร้อยละ 83.1947 ส่วนอีก 16.2085 เกิดจากปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้นำมาวิเคราะห์ และเมื่อพิจารณาจากค่า Adjusted R-squared พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.791207 เป็นค่าที่ใกล้เคียงกับ R-squared (R^2) กล่าวคือ ตัวแปรส่วนใหญ่มีความสามารถในการอธิบายปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิได้ ดังนั้นค่า R-squared (R^2) และ ค่า Adjusted R-squared ที่ได้วิเคราะห์ออกมานั้น เป็นค่าที่สามารถยอมรับได้

ผลจากการวิเคราะห์สามารถเขียนสมการความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในประเทศไทย ได้ดังนี้

Price of Jasmine Rice = -3.094928 (GDP)-0.000735 (MS)-822.1495 (INTR)
-164.9548 (FXTHB/USD)-286497 (FXDONG/USD)+
637.0088 (CPI)+13.66029 (RYM)+0.012365 (EXP)

บทที่ 5
สรุปผลการศึกษา

การศึกษาฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ โดยได้ทำการศึกษาระหว่างราคาข้าวเปลือกหอมมะลิกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ อันได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) และปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) โดยใช้ข้อมูลเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสแรก ปี 2549 ถึงไตรมาสที่ 2 ของปี 2559 รวมทั้งสิ้น 10 ปี และมีการการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และระดับนัยสำคัญของสมการถดถอยที่ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ (Coefficient of Correlation) โดยมีผลวิเคราะห์ ดังนี้

จากการนำตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัว มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และระดับนัยสำคัญของสมการถดถอย เพื่อหาความสัมพันธ์และผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ สรุปได้ว่าทั้ง 9 ตัวแปรมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ โดยมี 3 ตัวแปร ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) และปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) ซึ่งตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวนี้เป็นผลมาจากการขยายตัวหรือชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังมีตัวแปรอิสระ 6 ตัว ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) อัตราแลกเปลี่ยนเงิน

บาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) และอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ

โดยมี 3 ตัวแปร ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ได้แก่

ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า ถ้าดัชนีราคาผู้บริโภคนั้นปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น และหากดัชนีราคาผู้บริโภคนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลงเช่นกัน กล่าวคือ เมื่อประชากรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น อาจทำให้ประชากรหันไปบริโภคอย่างสินค้าอื่นที่ไม่ใช่ข้าว ทำให้ความต้องการข้าวหอมมะลิในประเทศไทยลดลง ทำให้เกษตรกรไม่ได้กำไรตามที่ควรจะได้ จึงทำให้เกิดการขึ้นราคาข้าวหอมมะลิขึ้น

ปริมาณผลผลิตข้าว (Rice Yield) มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า ถ้าปริมาณผลผลิตข้าวปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น และหากปริมาณผลผลิตข้าวนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง กล่าวคือ ข้าวหอมมะลิเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย เมื่อต่างประเทศมีความต้องการซื้อข้าวหอมมะลิของไทยมากขึ้น ก็ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตข้าวหอมมะลิเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เพื่อตอบสนองความต้องการ เนื่องจากจะขายได้ราคาสูงกว่าภายในประเทศ ดังนั้น เกษตรกรมีความต้องการที่จะขายข้าวหอมมะลิภายในประเทศเทียบเท่ากับราคาที่ขายส่งออก ราคาข้าวหอมมะลิจึงมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ปริมาณการส่งออกข้าว (Rice Export) มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางเดียวกัน หมายความว่า ถ้าปริมาณการส่งออกข้าวนั้นปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น และหากปริมาณการส่งออกข้าวนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง กล่าวคือ ปริมาณการส่งออกสามารถแสดงให้เห็นถึงความต้องการข้าวของต่างประเทศ เมื่อต่างประเทศมีความต้องการมากขึ้น ปริมาณการส่งออกก็เพิ่มขึ้น ทำให้สามารถขายให้ชาวต่างชาติได้ในราคาที่สูงกว่าในประเทศ ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงต้องการขายในประเทศในราคาที่เทียบเท่ากับราคาที่ขายในการส่งออก จึงเกิดการขึ้นราคาและเกิดการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ

สำหรับตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ อันได้แก่

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน หมายความว่า ถ้าผลผลิตมวลรวมภายในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคา

ข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากผลผลิตมวลรวมภายในประเทศนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น

ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ (Money Supply : M2) มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน (ลบ) หมายความว่า ถ้าปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐ (USD) มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน หมายความว่า ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น กล่าวคือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลล่าห์สหรัฐส่งผลกระบทต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ เนื่องมาจากผลกระทบจากการที่อุปสงค์มากกว่าอุปทาน

อัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐ (Dong) ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินดองต่อดอลล่าห์สหรัฐมาเป็นหนึ่งในตัวแปร เนื่องจากเวียดนามเป็นประเทศคู่แข่งด้านการส่งออกข้าว และเนื่องจากเวียดนามมีปริมารส่งออกข้าวเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินนดองต่อดอลล่าห์สหรัฐส่งผลกระบทต่อราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ เนื่องมาจากผลกระทบจากการที่อุปสงค์มากกว่าอุปทาน

อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (Interest Rate) และอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest Rate in Money Market) มีความสัมพันธ์กับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิในทิศทางตรงกันข้ามกัน หมายความว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทยปรับตัวเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวลดลง และหากอัตราดอกเบี้ยธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นปรับตัวลดลง จะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิปรับตัวเพิ่มขึ้น กล่าวคือ หากมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย แสดงว่า ช่วงนั้นเศรษฐกิจเติบโต ราคาสินค้าสูงขึ้น จนทำให้เงินเฟ้อสูงขึ้น แต่กำลังซื้อของประชาชนเริ่มลดลง ดังนั้น เมื่อกำลังซื้อของประชาชนลดลง ทำให้ต้องลดราคาของข้าวเปลือกหอมมะลิลง

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

5.2.1 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาที่ใช้ตัวแปรอิสระเพียง 9 ตัวแปร ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มตัวแปรอิสระที่มีความเกี่ยวข้องกับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ เช่น รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร ราคาเชื้อเพลิง ราคาปุ๋ย เป็นต้น

5.2.2 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาที่มีการใช้ข้อมูลย้อนหลังเป็นเวลา 10 ปี ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาและใช้ข้อมูลย้อนหลังมากกว่านี้ เพื่อให้ข้อมูลมีความละเอียดและมีความแม่นยำมากขึ้น

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

บรรณานุกรม

กฤษณพงษ์ ศรีพงศ์พันธุ์กุล. (2556). *เปิดมิติใหม่กรมการข้าว ก้าวไกลสู่สากล*. กรุงเทพฯ: กรมการข้าว.

ชุมพล โคกทัพ. (2548). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้*. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ดวงเนตร เชี่ยงเห็น. (2540). *การวิเคราะห์อุปทานการสนองตอบข้าวไทย*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิธิ นิยมธรรม. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาขายส่งข้าวหอมมะลิในตลาดกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ณชภัทร พิชญมหุตม์. (2558). *การประยุกต์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจครัวเรือน กรณีศึกษา: ตำบลสำนักบก อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.

วรัญญา โอวาท. (2556). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาข้าวหอมมะลิของประเทศไทย*. รายงานการวิจัยปัญหาปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิรุฬห์ ลำกูล. (2558). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ : กรณีศึกษาธนาคารขนาดใหญ่ 5 อันดับแรกในประเทศไทย*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2552). *หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค* (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภาวดี ภัทรสถาพรชัย. (2554). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาข้าวขาว 5% ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). *สถิติการส่งออกข้าวของไทย*. สืบค้นจาก http://www.thairiceexporters.or.th/Press%20release/2016/TREA%20Press%20Rel ease%20-%20January%202016%20-%2029012016.pdf.

Fisher, L. (1911). *The purchasing power of money, its determination and relation to credit, interest and crises*. United State of America: The Online Library of Liberty.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตารางแสดงข้อมูลราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ตารางภาคผนวกที่ 1 : ข้อมูลราคาข้าวเปลือกหอมมะลิและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2549 ถึง ไตรมาส 2 ปี 2559

Q	Price of Jasmine Rice	GDP	MS	Interest Rate	FX (THB/USD)	FX (DONG/USD)	CPI	Rice Yield (Million Ton)	Export (Million USD)
Q2 2016	11,062	3,526.19	17,835,106	1.50	35.2815	0.0016	107.05	51.520	1,232.66
Q1 2016	10,690	3,526.19	17,818,648	1.50	35.6675	0.0016	105.84	77.050	1,232.66
Q4 2015	12,100	3,499.88	17,551,712	1.50	35.836	0.0016	105.74	114.218	1,384.58
Q3 2015	13,152	3,331.64	17,077,885	1.50	35.2456	0.0016	106.28	51.984	1,109.21
Q2 2015	13,314	3,304.34	17,101,587	1.50	33.2629	0.0015	106.64	62.996	1,116.98
Q1 2015	13,629	3,401.61	17,190,854	1.75	32.6464	0.0015	106.33	106.900	1,102.15
Q4 2014	13,551	3,095.38	16,809,254	2.00	32.7105	0.0015	106.65	116.900	1,675.94
Q3 2014	13,990	2,972.92	16,198,357	2.00	32.0952	0.0015	107.43	125.998	1,394.86
Q2 2014	13,853	3,029.25	16,119,809	2.00	32.4519	0.0015	107.79	126.278	1,206.45
Q1 2014	14,218	3,043.53	16,187,342	2.00	32.6618	0.0016	106.94	120.381	1,161.45
Q4 2013	15,001	3,019.40	16,062,225	2.25	31.73	0.0015	106.01	127.128	1,202.86
Q3 2013	15,675	2,924.21	15,575,531	2.50	31.479	0.0015	105.58	114.651	1,113.78
Q2 2013	15,774	2,955.43	15,445,958	2.50	29.8928	0.0014	105.31	124.300	993.35
Q1 2013	15,877	2,999.65	15,213,310	2.75	29.8022	0.0014	104.73	132.880	1,109.98
Q4 2012	15,446	2,964.02	14,966,786	2.75	30.6793	0.0015	104.27	123.741	1,399.31
Q3 2012	15,375	2,801.62	14,544,495	3.00	31.3612	0.0015	104.10	159.632	1,055.49
Q2 2012	15,066	2,811.48	14,012,989	3.00	31.2932	0.0015	102.99	149.229	1,155.43
Q1 2012	15,383	2,798.21	13,890,275	3.00	30.9986	0.0015	101.99	123.556	1,022.04
Q4 2011	15,361	2,454.10	13,559,887	3.25	31.0168	0.0015	100.62	120.785	1,332.72
Q3 2011	14,008	2,688.07	12,902,724	3.50	30.1249	0.0015	100.70	131.175	1,600.93
Q2 2011	12,844	2,652.99	12,603,860	3.00	30.2701	0.0015	100.42	130.105	1,830.84
Q1 2011	12,946	2,744.96	12,284,432	2.50	30.5552	0.0015	98.59	124.731	1,667.79
Q4 2010	13,675	2,581.41	11,778,816	2.00	29.9915	0.0015	97.19	124.301	1,778.73
Q3 2010	13,515	2,490.04	11,116,093	1.75	31.5874	0.0017	96.81	99.331	1,133.60
Q2 2010	13,196	2,471.44	10,846,405	1.25	32.3324	0.0017	96.50	117.709	1,109.96
Q1 2010	14,477	2,560.08	10,855,584	1.25	32.848	0.0018	95.59	85.588	1,319.02
Q4 2009	14,468	2,399.46	10,617,007	1.25	33.2589	0.0019	94.30	109.209	1,316.88
Q3 2009	14,782	2,246.46	10,112,601	1.25	33.9152	0.0019	94.00	110.458	1,287.61
Q2 2009	13,724	2,196.02	10,133,737	1.25	34.6777	0.0019	93.40	109.348	1,301.70
Q1 2009	13,584	2,199.60	10,232,878	1.50	35.2913	0.0020	92.40	108.785	1,140.10
Q4 2008	12,892	2,216.24	9,944,331	2.75	34.7976	0.0021	91.10	105.307	1,035.72
Q3 2008	13,722	2,298.18	9,409,979	3.75	33.8319	0.0020	94.90	123.932	1,822.40
Q2 2008	16,835	2,278.14	9,296,182	3.25	32.2494	0.0020	97.30	124.754	2,024.57
Q1 2008	11,773	2,282.92	9,393,191	3.25	32.3743	0.0021	92.60	91.067	1,321.51
Q4 2007	9,265	2,255.73	9,109,468	3.25	33.874	0.0021	90.70	104.879	1,262.85
Q3 2007	8,965	2,093.73	8,987,676	3.25	34.0075	0.0021	89.50	97.736	778.26
Q2 2007	8,638	2,047.29	8,907,713	3.50	34.6471	0.0022	89.50	89.652	791.42
Q1 2007	8,253	2,096.54	8,890,318	4.50	35.5442	0.0022	87.90	104.414	634.95
Q4 2006	8,245	2,054	8,573,377	5.00	36.5261	0.0023	88.00	102.739	792.44
Q3 2006	8,536	1,938.30	8,405,273	5.00	37.643	0.0024	87.70	97.578	665.69
Q2 2006	8,136	1,894.50	8,242,379	5.00	38.0707	0.0024	87.80	78.555	566.36
Q1 2006	7,883	1,943.20	8,211,938	4.50	39.2882	0.0025	86.20	124.119	558.58

ภาคผนวก ข
ตารางแสดงผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา
และผลการวิเคราะห์สถิติสมการถดถอยเชิงพหุคูณ

ตารางที่ 1 : ตารางแสดงผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

	PRICE OF JASMINE RICE	GDP	EXPORT MILLION USD	FXDONG/ USD	FXTHB/ USD	CPI	INTERES T RATE	INTEREST RATE in MONEY MARKET	MS	RICE YIELD
Mean	12925.69	2644.97	1208.19	0.00176	33.1862	98.6998	2.6131	2.613095	1.3E+07	110.133
Median	13606.5	2617.2	1182.16	0.0016	32.6862	99.505	2.5	2.5	1.2E+07	114.434
Maximum	16835	3526.19	2024.57	0.0025	39.2882	107.79	5	5	1.8E+07	159.632
Minimum	7883	1894.5	558.58	0.0014	29.8022	86.2	1.25	1.25	8211938	51.52
Std. Dev.	2513.653	476.707	338.946	0.00032	2.345	7.02131	1.1046	1.104595	3275026	22.7249

ตารางที่ 2 : ตารางผลการวิเคราะห์สถิติสมการถดถอยเชิงพหุคูณ

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GDP	-3.094928	2.001594	-1.546232	0.1316
MS	-0.000735	0.000528	-1.392136	0.1732
INTERESTRATE	-822.1495	246.9314	-3.329465	0.0021
FX THB USD	-164.9548	266.4934	-0.618983	0.5402
FX DONG USD	-286497	3280318	-0.087338	0.9309
CPI	637.0088	173.6986	3.667323	0.0009
RICE YIELD MILLION	13.66029	11.459	1.192101	0.2417
EXPORT MILLION USD	0.012365	0.826353	0.014963	0.9882
C	-25804.06	15687.45	-1.644886	0.1095
R-squared	0.831947	Mean dependent var		12925.69
Adjusted R-squared	0.791207	S.D. dependent var		2513.653
S.E. of regression	1148.587	Akaike info criterion		17.11786
Sum squared resid	43535288	Schwarz criterion		17.49022
Log likelihood	-350.4751	Hannan-Quinn criter.		17.25435
F-statistic	20.42079	Durbin-Watson stat		0.825141
Prob(F-statistic)	0			

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวพิมพกานต์ พุทธศิริ
อีเมล์	pimpakarn.budd@yahoo.com
วันเดือนปีเกิด	17 กรกฎาคม 2535
สถานที่ติดต่อ	69/65 ซอย แผ่นดินทอง ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง ถนนติวานนท์ จังหวัด นนทบุรี 11000
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหอวัง จังหวัดกรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการโฆษณา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จังหวัดกรุงเทพฯ
ประสบการณ์การทำงาน	ปัจจุบันเป็นนักวิชาการเผยแพร่ สังกัดกรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) พิมพกานต์ พุทธศิริ อยู่บ้านเลขที่ 69/65 (1)
ซอย แพ่นดินทอง ถนน ติวานนท์ ตำบล/แขวง บางกระสอ
อำเภอ/เขต เมือง จังหวัด นนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11000
เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7580202724
ระดับปริญญา ☐ ตรี ☑ โท ☐ เอก
หลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา -
คณะ บริหารธุรกิจ ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า **"ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ"** ฝ่ายหนึ่ง และ **มหาวิทยาลัยกรุงเทพ** ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า **"ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ"** อีกฝ่ายหนึ่ง ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานวิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์หัวข้อ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเปลี่ยนมือถือในประเทศไทย

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้เรียกว่า **"วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์"**)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดและชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ

(อาจารย์ อัฏฐิภา จุลพิสิฐ)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....พยาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤติกา ลิ้มลาวัลย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษมสันต์ พิพัฒน์ศิริศักดิ์)

ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร